

V ý r o č n á   s p r á v a

***Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu
detí a mládeže
za rok 2010***

Bratislava, apríl 2011

Výročná správa o činnosti Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže za rok 2010

1. Identifikácia organizácie

Názov: **Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže**

Sídlo: **Bratislava, Špitálska č. 8**

Rezort/zriaďovateľ: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Riaditeľka a vedúca služobného úradu centra: **JUDr. Alena Mátejová**

Forma hospodárenia: rozpočtová organizácia

Kontakt: telefón: **02/2046 3208**

02/2046 3248

fax: **02/2046 3258**

e-mail: cipc@cipc.gov.sk

info@cipc.gov.sk

informácie: www.cipc.sk

Hlavné činnosti:

Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže /ďalej len „Centrum“ / je orgán štátnej správy s pôsobnosťou na území Slovenskej republiky, zabezpečujúci vykonávanie medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ, ktorými je SR viazaná a to v troch základných oblastiach:

- vymáhanie výživného
- neoprávnené premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa a právo styku rodiča s dieťaťom
- medzištátne osvojenia

Priority, ciele a postupy Centra ako ústredného orgánu Slovenskej republiky pre výkon medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ sú presne vymedzené príslušnými medzinárodnými zmluvami, právnymi aktmi ES/EÚ a právnymi predpismi Slovenskej republiky.

Plnenie hlavných činností podľa medzinárodných zmlúv a právnych aktov ES/EÚ je trvalé, časovo neohraničené, pričom zmluvné štáty medzinárodných dohovorov, ako aj členské štáty EÚ (pre výkon činností vyplývajúcich z nariadení Rady ES/EÚ) tieto činnosti realizujú prostredníctvom určených ústredných orgánov a to v stanovených lehotách a v predpísanej forme.

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Centrum bolo zriadené rozhodnutím MPSVR SR č. 1030/1993 KM, ako priamo riadená rozpočtová organizácia MPSVR SR, s účinnosťou od 1.2.1993.

Od 1.7.1998 bolo Centrum zaradené medzi štátne orgány sociálnej pomoci v zmysle zákona č.195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov.

Zákomom č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov /ďalej len „zákon“/ bolo Centrum s účinnosťou od 1. 9. 2005 zaradené medzi orgány štátnej správy, vykonávajúce opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately / § 71 zákona/.

Podľa pôsobnosti, uvedenej v § 74 ods. 1 zákona, Centrum plní úlohy orgánu určeného na vykonávanie medzinárodných dohovorov a právnych aktov Európskej únie, ako aj ďalšie úlohy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí vo vzťahu k cudzine podľa osobitných predpisov.

V rozsahu vymedzenej pôsobnosti Centrum spolupracuje s prijímajúcimi orgánmi a odosielajúcimi orgánmi zmluvných štátov v cudzine, s ústrednými orgánmi zmluvných štátov v cudzine, zastupiteľskými úradmi, ústrednými orgánmi štátnej správy, bankami, pobočkami zahraničných bánk, orgánmi miestnej štátnej správy, orgánmi územnej samosprávy, ako aj s akreditovanými subjektmi.

Poslaním Centra je poskytovanie právneho poradenstva a bezplatnej právnej pomoci pre fyzické osoby vo vzťahu k cudzine, a to priamym výkonom medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ v oblasti vymáhania výživného, neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa, práva styku rodiča s dieťaťom a medzištátnych osvojení.

Pri poskytovaní medzinárodnej sociálnoprávnej ochrany detí Centrum, ako jeden z ústredných orgánov podľa čl. 55 písm. a/, b/, e/ Nariadenia Rady(ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 v priebehu roka 2010 plnilo aj úlohy súvisiace so zhromažďovaním a výmenou informácií o situácii dieťaťa, o všetkých začatých konaniach, alebo o prijatých rozhodnutiach, ktoré sa týkajú dieťaťa, s poskytovaním informácií a pomoc nositeľom rodičovských práv a povinností, ktorí sa snažia o uznanie a výkon rozhodnutí na ich území, najmä tých, ktoré sa týkajú práva styku a návratu dieťaťa, ako aj uľahčenie dosiahnutia dohody medzi nositeľmi rodičovských práv a povinností mediáciou alebo inými metódami a uľahčenie cezhraničnej spolupráce na tento účel.

S ohľadom na uvedené činnosti Centrum:

- a/ plní úlohy prijímajúceho orgánu a odosielajúceho orgánu v oblasti vymáhania výživného
- b/ plní úlohy ústredného orgánu v oblasti neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa podľa medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ
- c/ plní úlohy ústredného orgánu v oblasti úpravy práva styku rodiča s dieťaťom a jeho účinného výkonu podľa medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ
- d/ plní úlohy ústredného orgánu podľa medzinárodného dohovoru v oblasti medzištátnych osvojení
- e/ poskytuje bezplatnú právnu pomoc a poradenstvo najmä pri vymáhaní výživného vo vzťahu k cudzine, neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa, práve styku rodiča s dieťaťom a pri medzištátnych osvojeniach
- f/ plní ďalšie úlohy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí vo vzťahu k cudzine podľa

osobitných predpisov
g/ plní ďalšie úlohy vyplývajúce pre Slovenskú republiku z medzinárodných dohovorov
a právnych aktov ES/EÚ, týkajúcich sa medzinárodnoprávnej ochrany detí v rozsahu jeho
pôsobnosti

Od roku 1993, kedy bolo Centrum zriadené, zameriava sa predovšetkým na poskytovanie
právnej pomoci fyzickým osobám pri vymáhaní výživného v cudzine podľa medzinárodných
dohovorov, ktorými je Slovenská republika viazaná:

- **Dohovor o vymáhaní výživného v cudzine zo dňa 20.6.1956**
(Vyhl. č. 33/1959 Zb.)
- **Dohovor o uznaní a vykonateľnosti rozhodnutia o vyživovacej povinnosti k deťom**
zo dňa 15.4.1958 (Vyhl. č. 14/1974 Zb.)
- **Dohovor o uznávaní a výkone rozhodnutí o vyživovacej povinnosti zo dňa 2.10.1973**
(Vyhl. č. 132/1976 Zb.)

Podrobný aktuálny prehľad zmluvných štátov obsahuje príloha - tabuľka č.1

Centrum však poskytuje právnu pomoc aj vo vzťahu k štátom, ktoré nie sú zmluvnou stranou
vyššie uvedených dohovorov, ale vymáhanie výživného je možné na základe uplatnenia
reciprocity. Ide o USA (ozn. č. 102/1998 Z.z.), Austráliu (ozn. č. 100/1998 Z.z.) provincie Kanady
- Britská Kolumbia, Manitoba, Ontario, Alberta (ozn. MZV SR č. 61/2003 Z.z. a ozn. MZV SR č.
348/2003 Z.z.). Vo vzťahu k týmto štátom sa výživné vymáha vždy len prostredníctvom Centra.

Pokiaľ sa výživné vymáha na základe dvojstranných medzinárodných zmlúv, upravujúcich
uznanie a výkon rozhodnutí o výživnom, Centrum poskytuje bezplatné právne poradenstvo
fyzickým osobám, žiadajúcim o vymáhanie výživného.

Od roku 2001 je Slovenská republika zmluvným štátom mnohostranných medzinárodných
dohovorov v ďalších oblastiach:

1. neoprávnené premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa
2. medzištátne osvojenia

Ide o nasledovné dohovory:

1. - **Dohovor o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí**
zo dňa 5.10.1980 - „Dohovor o únosoch“ (Oznámenie MZV SR č. 119/2001 Z. z.)
  - **Európsky dohovor o uznávaní a výkone rozhodnutí týkajúcich sa**
starostlivosti o deti a obnove starostlivosti o deti zo dňa 20.5.1980 – „Európsky
dohovor“ (Oznámenie MZV SR č. 366/2001 Z. z.)
2. - **Dohovor o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach zo dňa**
29. 5. 1993 - „Dohovor o osvojeniach“ (Oznámenie MZV SR č. 380/2001 Z. z.)

Podrobný aktuálny prehľad zmluvných štátov obsahuje príloha - tabuľky č. 2 a 3

S cieľom zabezpečiť plnenie úloh a vykonávanie uvedených dohovorov v podmienkach Slovenskej republiky vláda SR určila Centrum za ústredný orgán

- podľa čl.6 Dohovoru o únosoch (uznesenie č.858 zo dňa 2.12.1997)
- podľa čl.2 Európskeho dohovoru (uznesenie č.1017 zo dňa 6.12.2000)
- podľa čl.6 Dohovoru o osvojeniach (uznesenie č.914 zo dňa 8.11.2000)

a ako orgán príslušný pre vydávanie osvedčenia podľa čl.23 Dohovoru o osvojeniach.

Od 1.1.2002 sa stal pre Slovenskú republiku platný ďalší medzinárodný dohovor v oblasti ochrany práv detí, ktorým je:

- **Dohovor o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa zo dňa 19.10.1996** - „Dohovor o rodičovských právach“ (Oznámenie MZV SR č. 344/2002 Z. z.)

Podrobný aktuálny prehľad zmluvných štátov obsahuje príloha - tabuľka č. 2

Vzhľadom na širší rozsah pôsobnosti vyššie uvedeného dohovoru vláda SR určila ako ústredný orgán Ministerstvo spravodlivosti SR. Centrum bolo určené ako orgán na vydávanie osvedčení podľa čl. 40 dohovoru a MPSVR SR ako orgán na vykonávanie čl. 33 dohovoru / uznesenie č. 132 zo dňa 14.02.2001/.

Dňa 1.3.2005 nadobudlo na území SR účinnosť **Nariadenie Rady (ES) 2201/2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000.**

Platí vo všetkých členských štátoch EÚ, s výnimkou Dánska. Nariadenie je priamo vykonateľné v členských štátoch a má prednosť pred ich vnútroštátnymi právnymi normami. Nariadenie obsahuje normy týkajúce sa právomoci /kapitola II/, uznávania a výkonu rozsudkov /kapitola III/ a spolupráce medzi ústrednými orgánmi /kapitola IV/ v otázkach rodičovských práv a povinností. Obsahuje osobitné normy týkajúce sa, napr. právomoci súdov v prípadoch únosu dieťaťa a práva styku s deťmi. Nariadenie ukladá členským štátom, ktoré sú ním viazané, aby určili jeden alebo niekoľko ústredných orgánov na pomoc pri uplatnení nariadenia.

V súlade s ustanovením článku 53 uvedeného nariadenia Centrum zabezpečuje plnenie úloh jedného z ústredných orgánov SR pri jeho vykonávaní. Pôsobnosť Centra je vymedzená článkom 55 písm. a), b), e) nariadenia:

- a) zhromažďovanie a výmenu informácií:
  - i) o situácii dieťaťa;
  - ii) o všetkých začatých konaniach; alebo
  - iii) o prijatých rozhodnutiach, ktoré sa týkajú dieťaťa;
- b) poskytovanie informácií a pomoc nositeľom rodičovských práv a povinností, ktorí sa snažia o uznanie a výkon rozhodnutí na ich území, najmä tých, ktoré sa týkajú práva styku a návratu dieťaťa;
- e) uľahčenie dosiahnutia dohody medzi nositeľmi rodičovských práv a povinností mediáciou alebo inými metódami a uľahčenie cezhraničnej spolupráce na tento účel

Riešenie prípadov maloletých migrantov a detí bez sprievodu patrí do pôsobnosti MPSVR SR, ako aj Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny.

Vzhľadom na skutočnosť, že s účinnosťou od 1.9.2005 bolo zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov zrušené ustanovenie § 69 zákona č. 195/1998 Z. z., Centrum nevykonáva funkciu kolízneho opatrovníka v prípadoch súdnych konaní týkajúcich sa starostlivosti o maloletých.

S ohľadom na široko prierezovú činnosť Centrum v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečuje informácie nielen pre fyzické osoby, ale i pre úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, súdy SR, MZV SR, MS SR, MPSVR SR, Generálnu prokuratúru SR, oddelenia Policajného zboru SR a ďalšie inštitúcie, ktoré tieto výstupy využívajú pri plnení svojich úloh. V rámci prístupu používania a prenosu osobných údajov boli dodržiavané všetky požiadavky podľa zákona č. 428/2008 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

Vo vzťahu k cudzine Centrum spolupracuje so zahraničnými partnerskými ústrednými orgánmi, s inštitúciami EÚ, Haagskou konferenciou medzinárodného práva súkromného, Radou Európy, zastupiteľskými úradmi a ďalšími inštitúciami. Zoznam hlavných užívateľských skupín je uvedený v bode 8 správy.

V súvislosti s voľným pohybom občanov, najmä v rámci EÚ, zvyšuje sa aj počet žiadateľov o právnu pomoc v pôsobnosti Centra. V roku 2010, ako v rokoch predchádzajúcich, väčšinu podaní tvorili žiadosti o právnu pomoc pri vymáhaní výživného v cudzine a s tým súvisiace komplexné právne poradenstvo v oblasti medzinárodného rodinného práva.

Nadalej výrazne stúpajúcu a početnú skupinu v roku 2010 tvorili žiadosti o pomoc pri návrate dieťaťa neoprávnene premiestneného alebo zadržovaného a pri práve styku rodiča s dieťaťom. Centrum, ako administratívny orgán, prijíma žiadosti o návrat dieťaťa len z partnerských ústredných orgánov zmluvných štátov Dohovoru o únosoch, pričom o žiadostiach rozhoduje príslušný súd SR - Okresný súd Bratislava I. Na druhej strane Centrum, ako administratívny orgán, zasiela žiadosti o návrat dieťaťa, ktoré bolo neoprávnene premiestnené do niektorého zmluvného štátu. Podľa oboch nástrojov Centrum musí plniť úlohy ako ústredný – administratívny orgán, určený vládou SR pre túto oblasť a iný postup si nemôže dovoliť.

Centrum vníma veľmi citlivo každý prípad a víta všetky zmeny, ktoré na európskej a medzinárodnej úrovni prispievajú k zmene a k spravodlivejšiemu riešeniu medzinárodných prípadov ochrany práv detí. Táto problematika sa týka nielen Centra a MPSVR SR, ale aj rezortov spravodlivosti, vnútra a zahraničných vecí. Prínosom by preto mohlo byť napr. bezplatné zastupovanie advokátmi na súde, taktiež veľmi individuálne posúdenie, či treba začať trestnoprávne konanie, alebo urýchlenie celého procesu zrušením zdĺhavých medzistupňov.

Centrum, ako štátna organizácia s celoslovenskou pôsobnosťou, poskytuje právnu pomoc bezplatne, čo klienti v maximálnej miere využívajú, hoci z právneho a praktického hľadiska je možné, aby ich záujmy zastupovali i advokáti, resp. iní právni zástupcovia. V roku 2010 Centrum viedlo 3 273 konaní v jeho pôsobnosti.

Podrobný prehľad špecifikácie konaní obsahuje príloha – tabuľka č.4.

Okrem riešenia konaní, patriacich do pôsobnosti Centra, právnicki medzinárodnoprávneho oddelenia poskytli 151 právnych rád prostredníctvom elektronickej právnej poradne, vedenej na webovej stránke Centra a viac ako 600 právnych rád prostredníctvom telefonického kontaktu. Prostredníctvom elektronickej registratúry bolo v roku 2010 zaregistrovaných v Centre 11 522 doručených podaní a 10 913 odoslaných podaní. Spolu bolo zaregistrovaných 22 435 podaní.

Doterajšia prax jednoznačne ukazuje, že Centrum má nezastupiteľné a špecifické postavenie medzi štátnymi orgánmi vykonávajúcimi opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately SR. Ide o jedinečnú štátnu organizáciu s celoslovenskou pôsobnosťou, ktorá rieši citlivé problémy ochrany práv detí, týkajúce sa priamo ich výživy, neoprávneného premiestnenia alebo ich zadržovania v inom zmluvnom štáte, stretávania sa s druhým rodičom, ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti, či hľadania náhradnej rodiny v zahraničí prostredníctvom medzištátnych osvojení.

Centrum poskytuje klientom komplexné bezplatné právne poradenstvo a právnu pomoc vo vymedzenej pôsobnosti a podieľa sa na plnení záväzkov vyplývajúcich pre SR z Dohovoru o právach dieťaťa.

Od svojho vzniku má Centrum stabilné postavenie v SR a v cudzine, spolupracuje najmä s obdobnými organizáciami v cudzine a v rámci štruktúr EÚ sa podieľa na príprave nových právnych aktov ES/EÚ spadajúcich do jeho pôsobnosti. Z celkového hľadiska ochrany práv a záujmov maloletých je opodstatnenosť existencie takejto inštitúcie nespochybniteľná.

Zapojenie Centra v plnom rozsahu na štátny rozpočet je porovnateľné s ostatnými vyspelými demokratickými štátmi a vychádza nielen zo vzájomnej recipročnej spolupráce, ale taktiež z veľmi prísneho dodržiavania medzinárodných dohovorov.

STREDNODOBÝ VÝHLAD:

Centrum, ako štátny orgán s celoslovenskou pôsobnosťou, priamo plní úlohy a prijíma opatrenia v troch oblastiach:

- vymáhanie výživného
- neoprávnené premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa a právo styku rodiča s dieťaťom
- medzištátne osvojenia

Z hľadiska strednodobého a dlhodobého je Centrum:

- Prijímajúcim orgánom a odosielačim orgánom v oblasti vymáhania výživného v cudzine podľa medzinárodných dohovorov
- Ústredným orgánom podľa medzinárodných dohovorov v oblasti neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa a práva styku rodiča s dieťaťom
- Ústredným orgánom podľa medzinárodného dohovoru o osvojeniach
- Orgánom príslušným na vydávanie osvedčenia podľa čl. 23 medzinárodného dohovoru o osvojeniach
- Orgánom príslušným na vydávanie osvedčení podľa čl. 40 Dohovoru o rodičovských právach
- Ústredným orgánom podľa čl. 53 a čl. 55 písm. a), b), e) Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003
- Štátnym orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre plnenie ďalších úloh v oblasti medzinárodnoprávnej ochrany práv detí podľa medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ

S cieľom zlepšenia spolupráce medzi štátmi v oblasti medzinárodného vymáhania výživného na deti a iných členov rodiny a potreby zavedenia postupov, ktoré zabezpečia vytvorenie flexibilného dostupného systému pri vymáhaní výživného, bol na pôde Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného prijatý:

- **Dohovor o medzinárodnom vymáhaní výživného na deti a iných členov rodiny**
z 23.11.2007 – za EÚ podpísaný 6.4.2011 a
- **Protokol o rozhodnom práve pre vyživovaciu povinnosť** – ratifikácia EÚ 8.4.2010.

Oba tieto nástroje boli zohľadnené pri prijatí **Nariadenia č. 4/2009 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti**. Toto nariadenie je účinné od 30.1.2009 a začne sa uplatňovať vo všetkých členských štátoch EÚ /okrem Dánska/ od 18.6.2011.

Centrum bolo notifikované Európskou komisiou ako ústredný orgán Slovenskej republiky pre plnenie všeobecných a osobitných úloh podľa tohto nariadenia.

V strednodobom horizonte bude Centrum plniť úlohy ako ústredný orgán podľa čl. 55 písm. d/ Nariadenie Rady (ES) 2201/2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000, doteraz vykonávané MPSVR SR.

Vychádzajúc z vyššie uvedených medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ, úlohy Centra sú trvalé, časovo neobmedzené. Najmä v oblasti vymáhania výživného každá úloha trvá minimálne do plnoletosti dieťaťa, resp. podľa zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pokiaľ dieťa nie je schopné samo sa živiť. V praxi to znamená, že jedna úloha trvá viac ako 10 rokov. Úlohy Centra totiž neurčuje zriaďovateľ, prípadne samotná organizácia, ale tieto sú presne vyšpecifikované priamo v dohovoroch a právnych aktoch ES/EÚ.

Agenda Centra neustále narastá, pokles počtu prípadov nemožno očakávať.

3. Činnosti/produkty organizácie a ich náklady

V porovnaní s ostatnými priamo riadenými organizáciami v pôsobnosti MPSVR SR má Centrum osobitné postavenie v tom, že jeho hlavné – **dlhodobé a strednodobé** činnosti sú vymedzené medzinárodnými dohovormi a právnymi aktmi ES/EÚ v oblasti medzinárodnoprávnej ochrany detí, ktorých plnenie nie je časovo ohraničené, pričom tieto sú záväzné pre Slovenskú republiku ako štát. Centrum plní úlohy určené v dohovoroch a právnych aktoch ES/EÚ v súčinnosti s ostatnými vnútroštátnymi a zahraničnými inštitúciami.

Z hľadiska plnenia **krátkodobých** činností je do tejto oblasti možné zaradiť najmä súčinnosť Centra pri pátraní po aktuálnom pobyte fyzických osôb, preverovanie sociálneho statusu pre účel vymáhania výživného, spolupráca s úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny vo veciach náhradného výživného, pri zisťovaní sociálnej situácie dieťaťa, spolupráca so súdmi SR vo veciach vnútroštátnych konaní a prijatých súdnych rozhodnutiach týkajúcich sa dieťaťa, vydávanie súhlasov a osvedčení podľa čl. 17 a čl. 23 Dohovoru o osvojeniach.

K stálym úlohám Centra ako ústredného orgánu patrí poskytovanie informácií o práve svojho štátu, týkajúcom sa medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ, vrátane prijímania opatrení na odstránenie nedostatkov a návrhov vnútroštátnych zmien legislatívneho a nelegislatívneho charakteru a riešenie konkrétnych prípadov.

Úlohy vymedzené medzinárodnými dohovormi a právnymi aktmi ES/EÚ majú trvalý charakter a jednotlivé zmluvné štáty ich realizujú v stanovených časových lehotách prostredníctvom určených ústredných orgánov.

Ústredné orgány plnia svoje povinnosti a prijímajú opatrenia na zabezpečenie základných cieľov uvedených v medzinárodných dohovoroch alebo nariadeniach Rady ES/EÚ. Jednou zo základných úloh Centra, ako ústredného orgánu pre vykonávanie medzinárodných dohovorov

Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného, je poskytovanie a výmena informácií o vykonávaní jednotlivých dohovorov. Centrum, ako ústredný orgán, pravidelne predkladá Stálemu byru Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného informácie o implementácii dohovorov formou spracovaných dotazníkov, zástupcovia Centra sa pravidelne zúčastňujú vyhodnocovacích zasadnutí tejto konferencie, medzinárodných seminárov a konferencií. Centrum v každej oblasti veľmi úzko spolupracuje s ostatnými ústrednými orgánmi zmluvných štátov, s cieľom zlepšenia bilaterálnej spolupráce vo vymedzenej oblasti.

Z hľadiska medzinárodného majú dohovory o ochrane detí mimoriadny význam a ich realizácia v jednotlivých krajinách je pozorne sledovaná. Zmluvné štáty, ktoré si nedostatočne plnia úlohy, sú podrobované veľmi ostrej medzinárodnej kritike. Dohovory sú založené na úzkej spolupráci a vzájomnom prepojení jednotlivých ústredných orgánov zmluvných štátov.

Vychádzajúc z postavenia Centra a jeho kompetencií určených v dohovoroch a právnych aktoch ES/EÚ, prioritami v roku 2010 bolo plnenie úloh:

- prijímajúceho a odosielaajúceho orgánu pre vymáhanie výživného v cudzine
- ústredného orgánu pre vykonávanie dohovorov v oblasti neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa a úpravy styku rodiča s dieťaťom
- ústredného orgánu pre vykonávanie dohovoru v oblasti medzištátnych osvojení
- ústredného orgánu podľa čl. 53 a čl. 55 písm. a), b), e) Nariadenia Rady /ES/ č. 2201/2003
- orgánu príslušného na vydávanie osvedčenia podľa čl.23 Dohovoru o osvojeniach
- orgánu príslušného na vydávanie osvedčení podľa čl.40 Dohovoru o rodičovských právach
- príprava postupov a opatrení na uplatňovanie Nariadenia č. 4/2009 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti

V priebehu roka 2010 Centrum neriešilo ani jednu sťažnosť podľa zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov, účinného do 31.1.2010, ako aj podľa zákona č. 9/2010 Z. z., účinného od 1.2.2010. S ohľadom na celkový počet prípadov a ich mimoriadnu citlivosť, táto štatistika svedčí o vysoko profesionálnej a efektívnej práci zamestnancov Centra a snahe poskytnúť každému žiadateľovi plnohodnotnú právnu pomoc a poradenstvo individuálne, v rozsahu pôsobnosti Centra.

Aj podnety, zaslané Kancelárii verejného ochrancu práv vyhodnotil verejný ochranca práv so záverom, že nebolo preukázané porušenie základných práv a slobôd .

4. Rozpočet organizácie

Centrum je zapojené na štátny rozpočet SR prostredníctvom rozpočtu MPSVR SR. Hospodári samostatne, podľa schváleného rozpočtu s prostriedkami, ktoré mu určí zriaďovateľ – MPSVR SR.

Listom č.: 29569/09-I/81 zo dňa 7.1.2010 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v súlade s rozpisom Ministerstva financií SR, vykonaným listom č. MF/028560/2009-441 z 1.12.2009 a uznesením vlády SR č. 692 z 30.septembra 2009 k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2010 až 2012, oznámilo záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu pre Centrum na rok 2010.

V nadväznosti na plnenie úloh Centra, MPSVR SR vykonalo úpravu záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu Centra na rok 2010 v kategórii bežné výdavky a presun objemu kapitálových výdavkov z roka 2009 na rok 2010.

Rozpočtové prostriedky Centra, upravené rozpočtovými opatreniami MPSVR SR boli pre kalendárny rok 2010 určené takto :

(v Eur)

I. Príjmy spolu:	0,-
II. A. Výdavky spolu :	339 761,-
z toho :	
A.2. mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme	201 636,-
A.3. kapitálové výdavky	7 966,-
Orientačné ukazovatele	
poistné a príspevok do poisťovní	68 271,-
tovary a služby	61 188,-
bežné transfery	700,-

V súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR vykonalo v priebehu roku 2010 rozpočtové opatrenia, v právomoci správcu rozpočtovej kapitoly, ktorými boli upravované rozpočtové výdavky Centra. V nadväznosti na opatrenia a pokyny zriaďovateľa pre jednotlivé štvrťroky, Centrum predkladalo pravidelne mesačné, štvrťročné hodnotenia, ako aj analýzy čerpania rozpočtových prostriedkov finančnému odboru MPSVR SR. Z roka 2009 boli kapitálové výdavky presunuté do r. 2010, účelovo viazané finančné prostriedky vo výške 7 966,- Eur na zabezpečenie pohyblivého regálového systému v registratúrnom stredisku Centra, z ktorých bolo použitých 6 113,03,- Eur a zostatok 1 852,97,- Eur bol vrátený do štátneho rozpočtu.

Limit kategórie bežných výdavkov v položke tovarov, služieb a poistného bol znížený v celkovej výške o 3 700,- Eur.

Rozpočet Centra bol zákonom schválený a upravený na 339 761,-Eur. Skutočné celkové čerpanie rozpočtových výdavkov predstavovalo 337 798,00,- Eur, vyjadrené v percentuálnej výške 99,4 %.

V súvislosti so zabezpečením úloh vyplývajúcich z uznesenia vlády SR č. 491/2010 z 15.júla 2010 a uznesenia vlády SR č.603 z 8.septembra 2010, boli zmluvy uzavreté v Centre zverejnené v centrálnej evidencii zmlúv Úradu vlády SR v zmysle požiadaviek Metodiky k zverejňovaniu zmlúv.

V hlavnej kategórii - Bežné výdavky bola skutočne čerpaná výška výdavkov 331 684,97,-Eur.

Z toho:

- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

Celkový objem mzdových prostriedkov bol čerpaný vo výške 201 633,67,- Eur.

- poistné a príspevky zamestnávateľa do poisťovní a NÚP

Položka poistného a príspevkov zamestnávateľa do poisťovní a NÚP bola čerpaná vo výške 68 258,52 Eur.

- cestovné výdavky

Náhrada celkových cestovných výdavkov bola vo výške 3 741,80,- Eur.

K 31.12.2010 bolo uskutočnených päť zahraničných pracovných ciest (ďalej len „ZPC“) štátnych zamestnancov Centra, z toho jedna do Belgicka, dve do Holandska a dve do ČR.

Výdavky pri 5 uskutočnených ZPC tvorili náhradu vo výške 3 493,18,- Eur. Náklady na ZPC boli hradené z rozpočtu Centra, okrem cestovných nákladov- doprava pri ZPC do Belgicka, ktoré boli hradené z rozpočtu Európskej únie.

Výdavky vo výške 248,62,- Eur tvorili náhrady cestovného pri tuzemských pracovných cestách štátnych zamestnancov Centra.

- energie, voda a komunikácie

Výdavky na elektrickú a tepelnú energiu, poplatky za vodné, stočné a telekomunikácie v celkovom vyjadrení boli vo výške 18 422,63,- Eur.

- materiál - celkový finančný objem v tejto výdavkovej položke predstavuje 8 367,60,- Eur.

Najvyššími výdavkami v tejto položke boli výdavky za :

- všeobecný materiál (kancelársky papier, tonery..)	5 005,81,- Eur
- knihy, odborná literatúra	357,13,- Eur
- výpočtová technika (4 ks PC)	2 051,77,- Eur
- reprezentačné	464,62,- Eur
- licencie (5 ks licencií Microsoft Office)	318,33,- Eur

- rutinná a štandardná údržba - v celkovom vyjadrení boli vo výške 4 848,12,- Eur, z toho najvyšší výdavok v tejto položke vo výške 3 419,75,- Eur bola údržba technického, najmä softvérového vybavenia Centra.

- služby - celkové výdavky predstavovali čiastku 25 752,74,- Eur.

Vyššou výdavkovou položkou v rámci služieb bol výdavok za všeobecné služby vrátane upratovania, služieb spojených s výpožičkou nebytových priestorov (údržba, čistenie verejných priestranstiev pred budovou MPSVR SR, revízie a kontroly zariadení, údržba a opravy v budove MPSVR SR, poistenie) vo výške 5 866,91,- Eur a úhrada nákladov spojených s prenájmom priestorov za špeciálne služby vo výške 4 509,17,- Eur, týkajúce sa ochrany objektov vrátane bezpečnostných služieb, vyplývajúcich zo zmluvy o výpožičke nebytových priestorov. Príspevok na stravovanie štátnych zamestnancov predstavoval výšku 9 250,64,- Eur. Výdavky na vyplatenie dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru tvorili náhradu vo výške 2 957,25,- Eur. Povinný prídel do sociálneho fondu bol vo výške 2 511,25,- Eur.

Pri vynakladaní s rozpočtovými prostriedkami Centrum postupovalo hospodárne a v súlade so zákonom.

Príjmy rozpočtované Centrum nemá.

5. Personálne otázky

Rozpočtovým opatrením MPSVR SR sa na rok 2010 zvýšil počet štátnych zamestnancov o jedného právnik. K 31.12.2010 malo Centrum 18 štátnozamestnaneckých miest, z čoho je:

- riaditeľka – vedúca služobného úradu centra
- 10 štátnych zamestnancov – právnikov
- 1 štátny zamestnanec - psychológ
- 1 štátny zamestnanec – sociálny pracovník
- 5 štátnych zamestnancov - administratíva

Podľa § 71 ods. 2 Zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov Centrum riadi a za jeho činnosť zodpovedá riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Podmienky vykonávania štátnej služby v centre sú upravené Zákonom č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Z celkového počtu zamestnancov v roku 2010 malo 14 štátnych zamestnancov vysokoškolské vzdelanie II. stupňa a 4 štátni zamestnanci stredoškolské vzdelanie (2 zamestnanci Ekonomického odd. a 2 zamestnanci Kancelárie riaditeľky Centra).

K 31.12.2010 bola jedna štátna zamestnankyňa v dočasnej štátnej službe, ostatní štátni zamestnanci boli v stálej štátnej službe v súlade so zákonom č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V priebehu roka 2010 boli 2 štátne zamestnankyne na rodičovskej dovolenke.

Centrum sa organizačne člení na:

- Medzinárodnoprávne oddelenie /12 štátnych zamestnancov vrátane vedúceho medzinárodnoprávneho oddelenia /
- Ekonomické oddelenie / 3 štátni zamestnanci /
- Kancelária riaditeľky centra / 2 štátni zamestnanci /

Medzinárodnoprávne oddelenie plní a zabezpečuje komplexný odborný výkon agendy v oblasti vymáhania výživného, neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa a práva styku rodiča s dieťaťom, medzištátnych osvojení, ako aj poskytovanie právneho poradenstva v rodinnoprávných otázkach v širokom kontexte.

S ohľadom na povahu a riešenie úloh Centra jednotlivé agendy medzinárodnoprávneho oddelenia vykonávajú väčšinou právnicki so špecializáciou na medzinárodné právo súkromné, rodinné a procesné tak, ako je to obvyklé v iných zmluvných štátoch.

Sociálny pracovník a psychológ plnia niektoré činnosti týkajúce sa agendy medzištátnych osvojení a neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa a práva styku rodiča s dieťaťom.

Počet právnikov bol v roku 2010 zvýšený o jedného, s ohľadom na rozšírenie úloh Centra. Špecifikom odbornej agendy v Centre je pritom skutočnosť, že právnicki vybavujú jednotlivé prípady výživného po dobu niekoľkých rokov, pričom tzv. „staré spisy“ sú stále aktuálne a je potrebné ich riešiť a k týmto pribúdajú i nové spisy. Právnicki pracujú pravidelne a opakovane so spismi po dobu 10 – 15 rokov, t.j. po dobu pokiaľ dieťa nie je schopné samo sa živiť.

Ako bolo vyššie uvedené, počet prípadov neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa a práva styku rodiča s dieťaťom extrémne narastá v celoeurópskom a medzinárodnom meradle.

Ekonomické oddelenie zabezpečuje komplexné ekonomické spracovanie bankových výpisov zo štátnej pokladnice, pravidelné periodické spracovávanie prehľadov, sumáre transferovaných platieb zo zahraničia a do zahraničia pre potreby Centra, spolupracuje s VÚB, ŠP a Slovenskou poštou v rozsahu spracovaných transferov platieb výživného. Zároveň plní všetky úlohy týkajúce sa celkového ekonomického chodu Centra ako samostatnej rozpočtovej organizácie, napr. rozpočet, mzdy, účtovníctvo, kontrola, štatistika a pod.

Kancelária riaditeľky vykonáva a aj zabezpečuje komplexný výkon činnosti spisovej služby. Vykonáva agendu podateľne, registratúrneho strediska, knižnice - zakladanie a vedenie databázy knižnice Centra, evidencia výpožičky kníh a literatúry pre zamestnancov Centra, objednávanie a nákup kníh, zabezpečenie spolupráce s odbornými knižnicami, administratívnu agendu, organizačné a operatívne činnosti celej organizácie.

Rozvoj ľudských zdrojov

V súlade s ustanoveniami zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov Centrum pre svojich štátnych zamestnancov sa zabezpečuje pravidelné prehlbovanie kvalifikácie, s dôrazom na plnenie úloh v medzinárodnej oblasti. Ide o systematické odborné vzdelávanie štátnych zamestnancov, s cieľom priebežného udržiavania, zdokonaľovania a dopĺňania požadovaných vedomostí a schopností potrebných na vykonávanie štátnej služby.

V roku 2010 sa začal v Centre v rámci projektu Svetovej banky „ Technická podpora rozvoja ľudského kapitálu č. LA 7271 SK“ používať špecifický systém automatizovanej správy registratúry Centra, ako aj elektronický systém pre uchovávanie odoslaných a došlých platieb výživného v cudzine pre klientov Centra a iných dokumentov Centra v medzinárodnom kontexte. Všetci zamestnanci Centra sa aktívne zúčastňovali odborných školení, súvisiacich s uvedením systému do praxe.

Zamestnanci Centra sa počas roka 2010 pravidelne zúčastňovali na školeniach, seminároch, workshopoch a prednáškach z hľadiska ich odborného zamerania. Výber jednotlivých vzdelávacích aktivít pre štátnych zamestnancov je prísne reštriktívny, s ohľadom na limitujúci objem finančných prostriedkov v rozpočte Centra, ako aj s ohľadom na služobné povinnosti štátnych zamestnancov.

V priebehu roku 2010 to boli najmä školenia v súvislosti so Štátnou pokladnicou, programom SAP, so zmenami v sociálnom a zdravotnom poistení, v súvislosti so zmenami v daniach z príjmov, vo finančných výkazoch, s kontrolnou činnosťou, s cestovnými náhradami, so správou archívu a registratúr, rozpočtovou činnosťou, atď. Zamestnanci medzinárodnoprávneho oddelenia sa zúčastňovali školení a seminárov týkajúcich sa školenia manažérstva kvality, rozvoja legislatívnych zručností a odborných agend.

Okrem seminárov a školení sa medzinárodnoprávne oddelenie Centra pravidelne stretávalo za účelom vzájomného informovania sa a hľadania spoločných postupov pre riešenia konkrétnych prípadov a problémov klientov Centra. Zároveň, na pravidelných poradách, boli zamestnanci Centra oboznamovaní s aktuálnymi zmenami v legislatíve a metodicky usmerňovaní podľa jednotlivých oblastí odborných činností.

V tejto súvislosti Centrum spolupracovalo so súdmi SR, MS SR, MPSVR SR, MZV SR a inými inštitúciami na území SR.

S cieľom informovať zastupiteľské úrady SR v zahraničí o opatreniach a postupe v oblasti medzinárodnoprávnej ochrany detí sa zástupca Centra zúčastnil konzulárneho školenia zamestnancov MZV v rámci ich predvýjazdovej prípravy na zastupiteľské úrady SR v zahraničí.

V rámci legislatívnych návrhov Centrum participovalo na príprave mnohých vnútroštátnych právnych predpisoch v rozsahu jeho činnosti, vo vzťahu k medzinárodným dohovorom a právnym aktom ES/EÚ na pripomienkovaní nových dohovorov a nariadení. V oblasti vymáhania výživného sa právnici Centra aktívnou mierou podieľali na príprave Nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti, ktoré bude účinné od 18. júna 2011.

6. Ciele a prehľad ich plnenia

Centrum, ako určený ústredný orgán Slovenskej republiky, plnilo konkrétne úlohy vymedzené medzinárodnými dohovormi a právnymi aktmi ES/EÚ v oblasti vymáhania výživného, neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa a práva styku rodiča s dieťaťom a medzištátnych osvojení.

Hlavné ciele Centra vyplývajú z jeho postavenia ako administratívneho orgánu, ktorý zabezpečuje úlohy stanovené pre takýto orgán v medzinárodných dohovoroch a právnych aktoch ES/EÚ, uvedených v časti 2 – Poslanie a strednodobý výhľad organizácie. Plnenie týchto cieľov je záväzná pre Centrum, zriaďovateľa a ostatné spolupracujúce inštitúcie.

Konkrétne cieľové úlohy sú uvedené v časti 2 a 3.

Ťažiskové činnosti Centra v roku 2010 boli naďalej orientované najmä na :

a/ vymáhanie výživného v cudzine

- právna pomoc pri príprave dokladov pre uznávacie a vykonávacie konanie
- vypracovávanie návrhu pre uznávacie a vykonávacie konanie
- podávanie opravných prostriedkov proti súdnym rozhodnutiam
- právne zastupovanie klientov vo veciach výživného
- sledovanie celého procesu vymáhania výživného až do skončenia vyživovacej povinnosti k dieťaťu
- transfery a kontrola platieb výživného prevádzaných z cudziny a do cudziny
- spolupráca s orgánmi a organizáciami v SR a v cudzine

b/ neoprávnené premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa a úprava styku rodiča s dieťaťom

- prijímanie žiadostí z ústredných orgánov zmluvných štátov Dohovoru o únosoch
- odosielanie žiadostí vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa v zmluvnom štáte Dohovoru o únosoch
- opatrenia vedúce k zmierlivému riešeniu vecí
- spolupráca s partnerskými ústrednými orgánmi týkajúca sa zhromažďovania a výmeny informácií o situácii dieťaťa, o všetkých začatých konaniach, o prijatých rozhodnutiach, ktoré sa týkajú dieťaťa, týkajúca sa poskytovania informácií a pomoc nositeľom rodičovských práv a povinností, ktorí sa snažia o uznanie a výkon rozhodnutí na ich území, najmä tých, ktoré sa týkajú práva styku a návratu dieťaťa, uľahčenie dosiahnutia dohody medzi nositeľmi rodičovských práv a povinností mediáciou alebo inými metódami a uľahčenie cezhraničnej spolupráce na tento účel
- komplexná právna pomoc a poradenstvo súvisiace s konaním pred súdmi SR
- prijatie všetkých opatrení na úpravu a výkon práva styku rodiča s dieťaťom
- komplexná právna pomoc a poradenstvo súvisiace s konaním pred súdmi SR rodičovi, ktorý nemá zverené dieťa do osobnej starostlivosti
- spolupráca so zahraničnými partnerskými ústrednými orgánmi pri vypracovávaní jednotného postupu podľa Dohovoru o únosoch, aj v rámci Európskej justičnej siete
- poskytovanie informácií partnerským ústredným orgánom zmluvných štátov o práve svojho štátu, týkajúceho sa neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa, práva styku rodiča s dieťaťom vrátane prijímania opatrení na odstránenie nedostatkov pri implementácii Dohovoru o únosoch, Nariadenia č. 2201/2003 a návrhov vnútroštátnych legislatívnych a nelegislatívnych zmien na zlepšenie postupu

c/ medzištátne osvojenia

- zabezpečenie opatrení na vykonávanie Dohovoru o osvojeniach vrátane ich prípravy, koordinovania a usmernenia úradov práce, sociálnych vecí a rodiny v tejto oblasti

- poskytovanie informácií o právnom poriadku SR pre partnerské orgány v cudzine a vypracovanie všeobecného postupu spolupráce s prijímajúcimi zmluvnými štátmi
  - vedenie prehľadu detí, ktorým možno sprostredkovať medzištátne osvojenie
  - vedenie zoznamu zahraničných žiadateľov o medzištátne osvojenie zo zmluvných štátov Dohovoru o osvojeniach
  - vydávanie súhlasu o osvojení podľa § 101 ods. 5 Zákona o rodine
  - vydávanie súhlasov podľa čl. 17 písm. c/, čl.17 písm. d/ Dohovoru o osvojeniach
  - vydávanie potvrdení podľa čl.23 Dohovoru o osvojeniach
  - hodnotenie a kontrola postadopčných správ detí zverených do predosvojiteľskej starostlivosti alebo osvojených do prijímajúceho zmluvného štátu
  - organizácia bilaterálneho postupu Centra a partnerského orgánu prijímajúceho zmluvného štátu
- d/ medzinárodná sociálnoprávna ochrana
- prijímanie opatrení v konkrétnych medzinárodných prípadoch, týkajúcich sa ochrany práv detí v rozsahu pôsobnosti centra
  - vydávanie osvedčení podľa čl.40 Dohovoru o rodičovských právach
- e/ pátranie po pobyte
- poskytovanie súčinnosti pri zisťovaní aktuálneho pobytu fyzických osôb v rozsahu pôsobnosti Centra
- f/ prezentačná, publikačná a propagačná činnosť
- publikovanie príspevkov v periodikách
  - propagácia činnosti prostredníctvom internetu - www.cipc.sk, aktualizácia stránky
  - propagácia príspevkami v tlači, rozhlase, televízii
  - propagácia činnosti prostredníctvom informatívnych letákov
  - propagácia činnosti na medzinárodných konferenciách a seminároch
- g/ odborná metodická činnosť
- aktívna účasť na konferenciách a seminároch organizovaných inými inštitúciami v cudzine a v SR
  - poskytovanie odborných konzultácií právnickým a fyzickým osobám k činnostiam, ktoré Centrum vykonáva
  - participácia pri príprave zákonných noriem týkajúcich sa medzinárodnoprávnej ochrany detí v rozsahu pôsobnosti Centra
- h/ zahraničné styky
- aktivity v rámci Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného, Rady Európy, Európskej justičnej siete,
  - európskych štátov pri vykonávaní Dohovoru o osvojeniach, príprava postupov pri uplatňovaní Nariadenia č. 4/2009 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti
  - rozvoj pracovných kontaktov a koordinácia postupov s partnerskými zahraničnými ústrednými orgánmi

Prehľad plnenia úloh Centra v troch základných oblastiach:

V oblasti vymáhania výživného:

V priebehu roku 2010 Centrum aktívne riešilo 1 613 prípadov vymáhania výživného v cudzine /skratka „CM“/ a 801 prípadov súvisiacich s budúcim vymáhaním výživného v cudzine / príprava dokladov vo veciach výživného, právne poradenstvo, súčinnosť pri pátraní po pobyte - skratka „Spr“/.

Podrobný prehľad v prílohe - tabuľky č. 4, 5 a 6.

Uvedený počet prípadov vyjadruje výlučne spisy aktívne v priebehu celého kalendárneho roka, s ktorými právnicki Centra pracujú v priemere 10-15 rokov, v súlade s ustanoveniami zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov /ďalej len „Zákon o rodine“, až do doby, pokiaľ dieťa nie je schopné samo sa živiť /§62 ods. 1 Zákona o rodine/. Postupy pri vymáhaní výživného sú viazané okrem medzinárodných dohovorov aj právnymi aktmi ES/EÚ, ako aj vnútroštátnym právom žiadajúceho a dožiadaného štátu.

Centrum zabezpečuje kontrolu výkonu rozhodnutia a tiež následný prevod vymožených platieb výživného od povinných osôb z cudziny a do cudziny. V roku 2010 bolo transferovaných v prepočte celkom 554 309 € /16.699 113,-Sk/. Napriek celosvetovej finančnej a hospodárskej kríze, v porovnaní s rokmi 2009 a 2008 ide o výrazný nárast objemu vymoženého výživného. Podrobný prehľad platieb zobrazuje príloha – tabuľky č. 7, 8, 9 a súvisiaci graf.

Počet žiadostí o pomoc pri vymáhaní výživného má neustále stúpajúcu tendenciu. Tento trend súvisí s voľným pohybom občanov tak v rámci EÚ, ako aj v širšom medzinárodnom priestore. Centrum poskytuje žiadateľom komplexnú právnu pomoc bezplatne.

V súčasnosti je výkon rozhodnutia výlučne v kompetencii exekútorov. Podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov /Exekučný poriadok/ je navrhovateľ v prípade neúspešnej exekúcie povinný uhradiť trovy exekúcie exekútorovi. Centrum prešetruje situáciu povinného s obvyklým pobytom na území SR ešte pred postúpením návrhu na vykonanie exekúcie exekútorovi, čím sa snaží o minimalizovanie počtu neúspešných návrhov a následne, neúspešných exekúcií. Pri prešetrovaní sociálnej situácie povinných osôb Centrum spolupracuje s úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Sociálnou poisťovňou, samosprávou a zamestnávateľskými subjektmi a to podľa zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

V priebehu roka 2010 naďalej pokračovalo zlepšenie spolupráce Centra so Srbsko, Gréckom, Talianskom a to najmä v oblasti vzájomnej korešpondencie a zefektívnenia konania o uznanie a výkon rozhodnutia súdu SR. S kanadskými provinciami Ontário, Manitoba, Alberta a Britská Kolumbia boli dohodnuté konkrétne administratívne postupy spolupráce s prijímajúcimi orgánmi v týchto provinciách, čo umožnilo Centru pristúpiť k riešeniu konkrétnych prípadov vymáhania výživného.

Podrobný prehľad počtu spisov obsahuje príloha – tabuľky č. 5, 6.

V oblasti neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa a práva styku rodiča s dieťaťom, resp. jeho účinného výkonu:

V roku 2010 Centrum zabezpečovalo plnenie úloh vyplývajúcich z medzinárodných dohovorov záväzných pre SR v oblasti neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa, ako aj z Nariadenia Rady ES č.2201/2003.

K 31.12.2010 Dohovor o únosoch ratifikovalo alebo k nemu pristúpilo 84 štátov.

Uvedené nariadenie výrazným spôsobom doplnilo Dohovor o únosoch a to sprísnením podmienok v rámci členských štátov EÚ (okrem Dánska). Účelom prijatia tohto nariadenia bolo,

aby jednotlivé krajiny zabezpečili čo najrýchlejší návrat neoprávnene premiestneného dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu a ochrániť tak dieťa pred škodlivými účinkami neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.

Podľa ustanovenia § 14a) Zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov SR je v konaniach o návrat maloletých príslušný na konanie Okresný súd Bratislava I – pre celé územie SR, odvolacím súdom je KS v Bratislave. Táto koncentrácia miestnej príslušnosti súdu má prispieť k rýchlemu a efektívnemu napĺňaniu cieľov oboch nástrojov.

V roku 2010 bolo v Centre riešených 178 nových prípadov únosov detí a práva styku rodiča s dieťaťom. Z tohto počtu sa 145 prípadov týkalo podaní v rámci konania o neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní dieťaťa a 33 prípadov sa týkalo práva styku rodiča s dieťaťom. Z počtu 145 únosov detí 89 prípadov tvorili únosy detí zo SR do zmluvného štátu Dohovoru o únosoch a 56 prípadov boli únosy detí zo zmluvného štátu Dohovoru o únosoch na územie SR. Z aktívnych konaní medzinárodných únosov detí bolo 61 konaní počas roka 2010 ukončených. Úpravy styku rodiča s dieťaťom sa týkalo 33 nových prípadov, z toho 16 prípadov, keď dieťa je na území SR a žiadateľ zo zmluvného štátu Dohovoru o únosoch a 17 prípadov, keď dieťa je v niektorom zo zmluvných štátov Dohovoru o únosoch a žiadateľ v SR. Podrobný prehľad obsahuje príloha – tabuľky č. 10,11,12,13 a súvisiace grafy.

Pri riešení neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa sa Centrum snaží najmä o zmierlivé riešenie každého jednotlivého prípadu a to predovšetkým formou nepriamej mediácie s rodičmi dieťaťa v priestoroch Centra za predpokladu, že rodičia dieťaťa prejavia o takúto formu záujem.

Centrum dbá v uvedenej oblasti najmä na dôraznú prevenciu, predovšetkým prostredníctvom webovej stránky Centra, informáciami v médiách, tlačenými informáciami pre verejnosť, ako aj formou právneho poradenstva. Vo veciach týkajúcich sa Dohovoru o únosoch Centrum rozvíjalo spoluprácu s mnohými inštitúciami na území SR, predovšetkým so súdmi SR a úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny SR, SNSLP, verejným ochrancom práv a pod. Významná je spolupráca so Slovenskou advokátskou komorou. V oblasti neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa bol na základe iniciatívy Centra vytvorený zoznam advokátov Slovenskej advokátskej komory, ktorí sa špecializujú na prípady medzinárodného rodinného práva, aby mohli zastupovať žiadateľov zo zmluvných štátov Dohovoru o únosoch.

Centrum poskytovalo právne poradenstvo pri riešení prípadov neoprávneného premiestnenia detí do iných ako zmluvných štátov v spolupráci so zastupiteľskými úradmi SR. Ako skúsenosti ukazujú, do budúcnosti sa predpokladá nárast počtu prípadov medzinárodných únosov detí a žiadostí o právo styku rodiča s dieťaťom prostredníctvom Centra.

V oblasti medzištátnych osvojení:

Aj v roku 2010 Centrum plnilo úlohy ústredného orgánu SR v súlade s proklamovaným cieľom Dohovoru o osvojeniach, ktorým je vytvoriť záruky, aby sa medzištátne osvojenia uskutočnili iba v najlepšom záujme dieťaťa a pri rešpektovaní jeho základných práv priznaných medzinárodným právom a zaviesť systém spolupráce medzi zmluvnými štátmi, ktorý zaručí, že tieto záruky budú dodržiavané a tým zabrániť únosom, predaju alebo obchodovaniu s deťmi.

V zmysle tohto cieľa Centrum spolupracuje a prijíma všetky vhodné opatrenia s orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorými sú úrady práce, sociálnych vecí a rodiny. Medzištátne osvojenia sa môžu uskutočniť iba za podmienky, že príslušné orgány SR nenájdu pre dieťa vhodné náhradné rodinné prostredie v SR – princíp subsidiarity /podľa čl. 21 Dohovoru o právach dieťaťa/.

K 31.12.2010 Dohovor o osvojeniach ratifikovalo alebo k nemu pristúpilo 83 štátov.

Centrum spolupracovalo s ústrednými orgánmi zmluvných štátov, s ktorými má dohodnutú administratívnu spoluprácu, ako sú Taliansko, Monako, Švédsko, Holandsko, Andorrské kniežatstvo, Malta. Záujem o spoluprácu v oblasti medzištátnych osvojení prejavili aj Španielsko, USA, SRN a Švajčiarsko, s ktorými Centrum pokračuje v rokovaniach.

V roku 2010 bolo do zoznamu Centra zaevidovaných 34 dokumentácií zahraničných žiadateľov o osvojenie dieťaťa zo SR z určených partnerských orgánov zmluvných štátov Dohovoru o osvojeniach.

Určené úrady práce, sociálnych vecí a rodiny v priebehu roka 2010 doručili do Centra 36 dokumentácií detí, ktorým možno sprostredkovať medzištátne osvojenie.

Z celkového počtu dokumentácií detí evidovaných v Centre bolo v priebehu roka 2010 vyradených z evidencie 10 dokumentácií detí a to z dôvodu vážnych zdravotných problémov, iniciovania spojenia so súrodencami umiestnenými v detských domovoch na území SR, zmeny názoru dieťaťa na sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti, prípadne z dôvodu vyhľadania náhradnej rodiny v rámci SR.

Zvýšenie transparentnosti celého procesu sprostredkovania medzištátnych osvojení je zabezpečené vytvorením poradných tímov a komisie Centra pre medzištátne osvojenia. Sú zložené z expertov, ktorí navrhujú najvhodnejšie rodinné prostredie v prijímajúcom štáte, v závislosti od individuálnych potrieb dieťaťa. Členstvo v tímoch a v komisii je čestné.

Príslušné súdy v SR v roku 2010 rozhodli o zverení 43 detí do predosvojiteľskej starostlivosti do 32 rodín zahraničných žiadateľov registrovaných v zozname Centra po splnení všetkých podmienok stanovených v Dohovore o osvojeniach a v právnych poriadkoch Slovenskej republiky a prijímajúceho štátu. Podrobný prehľad agendy medzištátnych osvojení obsahuje príloha – tabuľky č. 14,15,16 a súvisiace grafy.

Zabezpečenie ochrany práv detí je prioritou všetkých vyspelých demokratických štátov, ku ktorým Slovenská republika bezpochyby patrí. Centrum sa výraznou mierou podieľalo na plnení úloh štátu v oblasti ochrany práv detí, iniciovalo prostredníctvom MPSVR SR a MS SR návrhy v oblasti novelizácie viacerých zákonov týkajúcich sa implementácie vyššie uvedených dohovorov a právnych aktov ES/EÚ. Zároveň sa podieľalo aj na príprave jednotných postupov a usmernení pre úrady práce, sociálnych vecí a rodiny a zastupiteľské úrady SR v zahraničí pri vykonávaní dohovorov. V tejto oblasti Centrum aktívne spolupracovalo tiež aj s krajskými súdmi a okresnými súdmi, s cieľom zabezpečiť rýchly, transparentný a objektívny postup vo veciach maloletých detí vo vzťahu k cudzine.

7. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v roku 2010

Centrum v roku 2010 zabezpečovalo plnenie úloh, ktoré mu vyplývajú z medzinárodných dohovorov, nariadení ES/EÚ, vnútroštátneho právneho poriadku SR, zriaďovacej listiny a štatútu. Pri plnení odborných úloh Centrum využívalo najmä vnútorné zdroje. Prostredníctvom externých zdrojov bolo zabezpečované predovšetkým technické vybavenie Centra, BOZP, ako aj prostriedky rozvoja ľudských zdrojov. Pri vynakladaní s rozpočtovými prostriedkami Centrum postupovalo hospodárne a v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Možno konštatovať, že v priebehu roka 2010 sa udržala stabilizácia medzinárodnoprávneho oddelenia Centra po personálnej stránke, čo vo výraznej miere prispelo k zlepšeniu a zefektívneniu práce medzinárodnoprávneho oddelenia.

Centrum, ako ústredný orgán pre vykonávanie dohovorov a právnych aktov ES/EÚ na území SR, svojou činnosťou ovplyvňuje aj činnosť iných subjektov, napr. MS SR, MPSVR SR, Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, úradov práce, sociálnych vecí a rodiny SR, a iných. Naopak, činnosť Centra je ovplyvňovaná predovšetkým zo strany Haagskej konferencie pre medzinárodné právo súkromné a procesné a to najmä výkladovými stanoviskami k používaniu dohovorov, prijímaním nových dohovorov, ďalej ESD, ESLP – prostredníctvom rozsudkov, stanoviskami EK, nálezmi ÚS SR, judikatúrou v rámci rozhodovania súdov SR a iných štátov, rozhodovacou činnosťou súdov SR, aplikačnou praxou výkonných orgánov a atď.

Webová stránka Centra, ktorá bola počas roka 2010 aktualizovaná, obsahuje veľké množstvo informácií o pôsobnosti a hlavných úlohách Centra, čo považujeme za dôležitú formu zvýšenia informovanosti občanov. V rámci informovania verejnosti a propagácie Centra boli v tlači, v rozhlase a v televízii uverejnené príspevky týkajúce sa niektorej z hlavných činností Centra.

Centrum je jedinečným a špecifickým orgánom svojho druhu na území SR a jeho činnosť je vysoko prínosná a nevyhnutná pre občanov SR, o čom svedčí aj množstvo vybavovanej agendy v Centre a s tým súvisiace štatistiky uvedené v prílohách tejto správy. Centrum poskytuje bezplatnú právnu pomoc pre svojich klientov a vzhľadom na výsledky možno jeho činnosť v oblasti ochrany práv dieťaťa hodnotiť ako zmysluplnú a efektívnu.

V roku 2011 bude Centrum i naďalej plniť úlohy ústredného orgánu SR v hlavných oblastiach jeho činnosti, ktorými sú vymáhanie výživného, neoprávnené premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa, právo styku rodiča s dieťaťom a jeho účinného výkonu podľa medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ, medzištátne osvojenia podľa medzinárodného dohovoru. Nárast agendy sa predpokladá aj s ohľadom na nový nápad prípadov, ktoré bude Centrum riešiť v rámci plnenia úloh ako ústredný orgán podľa čl. 56 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 na prijímanie opatrení vo veciach týkajúcich sa umiestnenia mal. dieťaťa v inom členskom štáte EÚ a podľa Nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti, ktoré bude účinné od 18. júna 2011.

Ďalšími úlohami naďalej budú:

- vydávanie osvedčení podľa čl. 23 Dohovoru o ochrane detí a spolupráci pri medzištátnych osvojeniach
- vydávanie osvedčení podľa čl. 40 Dohovoru o rodičovských právach
- právne poradenstvo najmä pri vymáhaní výživného vo vzťahu k cudzine, neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní dieťaťa, práve styku rodiča s dieťaťom a medzištátnych osvojeniach
- sociálnoprávna ochrana vo vzťahu k cudzine podľa medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ a podľa osobitných predpisov

- participácia na príprave a pripomienkovaní ďalších medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ

8. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

Centrum zabezpečuje priamy výkon medzinárodných dohovorov a právnych aktov ES/EÚ vo vzťahu k cudzine a v rámci SR. S ohľadom na svoju široko prierezovú činnosť jeho výstupy v súlade so zákonom č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov využívajú:

- v cudzine: prijímajúce a odosielajúce orgány, ústredné orgány, súdy, advokáti, zahraniční klienti /fyzické osoby/, zastupiteľské úrady, korešpondenti a pobočky Medzinárodnej sociálnej služby, medzinárodné inštitúcie /inštitúcie EÚ, OSN, Rada Európy, Haagska konferencia/, sociálne úrady a pod.
- v SR: ústredné orgány štátnej správy, krajské a okresné súdy SR, prokuratúra, advokáti, úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, detské domovy, oddelenia PZ SR, Interpol, mimovládne organizácie, klienti /fyzické osoby/ a pod.

PRÍLOHA

Zoznam zmluvných štátov k 31.12.2010

1) Dohovor o vymáhaní výživného v cudzine z 20.júna1956

Argentína, Alžírsko, Austrália, Barbados, Belgicko, Bielorusko, Bosna a Hercegovina, Brazília, Burkina, Cyprus, Chile, Chorvátsko, Čína, Česká republika, Čierna Hora, Dánsko, Estónsko, Ekvádor, Filipíny, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Guatemala, Haiti, Holandsko, Chile, Chorvátsko, Izrael, Írsko, Kapverdy, Kazachstan, Kirgizsko, Kolumbia, Libéria, Luxembursko, Macedónia, Maďarsko, Maroko, Mexiko, Moldavsko, Monako, Niger, Nemecko, Nórsko, Nový Zéland, Pakistan, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovenská republika, Slovinsko, Spolková republika, Srbsko, Seychely, Srí Lanka, Suriname, Stredoafrická republika, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Tunisko, Turecko, Ukrajina, Uruguaj, Vatikán, Veľká Británia a Severné Írsko,

2) Dohovor o uznaní a vykonateľnosti rozhodnutia o vyživovacej povinnosti k deťom z 15.apríla1958

Vo vzťahoch medzi zmluvnými stranami¹ tento dohovor bol nahradený *Dohovorom o uznávaní a výkone rozhodnutí a vyživovacej povinnosti z 2.10.1973*. Preto sú v prehľade uvedené len štáty, vo vzťahu ku ktorým je SR týmto dohovorom naďalej viazaná:

Belgicko, Lichtenštajnsko, Rakúsko

3) Dohovor o uznávaní a výkone rozhodnutí o vyživovacej povinnosti z 2.októbra1973

Austrália, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Litva, Luxembursko, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Slovenská republika, Spolková republika Nemecko, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Turecko, Ukrajina, Veľká Británia.

---

¹ Ide o tieto ďalšie štáty: Česká republika, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Nemecká spolková republika, Nórsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovenská republika, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Turecko

Zoznam zmluvných štátov k 31.12.2010

1) Dohovor o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí z 25.októbra 1980

Albánsko, Argentína, Arménsko, Austrália, Bahamy, Belgicko, Belize, Bielorusko, Bosna a Hercegovina, Brazília, Bulharsko, Burkina, Cyprus, Česká republika, Čierna Hora, Čína, Čína (Macao), Dánsko, Dominikánska republika, El Salvador, Ekvádor, Estónsko, Fidži, Fínsko, Francúzsko, Gabonská republika, Grécko, Gruzínsko, Guatemala, Holandsko, Honduras, Chile, Chorvátsko, Island, Izrael, Írsko, Juhoafrická republika, Kanada, Kolumbia, Kostarika, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Macedónia, Maďarsko, Malta, Maroko, Maurícius, Mexiko, Moldavsko, Monako, Nemecko, Nikaragua, Nórsko, Nový Zéland, Panama, Paraguaj, Peru, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, San Marino, Singapur, Slovinsko, Slovenská republika, Spojené štáty americké, Srbsko, Srí Lanka, Svätý Krištof a Nevis, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Thajsko, Trinidad a Tobago, Turecko, Turkménsko, Ukrajina, Uruguaj, Uzbekistan, Veľká Británia, Venezuela, Zimbabwe

2) Európsky dohovor o uznávaní a výkone rozhodnutí týkajúcich sa starostlivosti o deti a o obnove starostlivosti o deti z 20. mája 1980

Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Čierna Hora, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Island, Írsko, Lichtenštajnsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Macedónia, Maďarsko, Malta, Moldavsko, Nemecko, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovenská republika, Srbsko, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Turecko, Ukrajina, Veľká Británia

3) Dohovor o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa z 19.októbra 1996

Albánsko, Arménsko, Austrália, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Dominikánska republika, Ekvádor, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Monako, Maroko, Nemecko, Poľsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovenská republika, Španielsko, Švajčiarsko, Ukrajina, Uruguaj

Zoznam zmluvných štátov k 31.12.2010

1) Dohovor o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach z 29.mája 1993

Albánsko, Andorra, Arménsko, Austrália, Azerbajdžan, Belgicko, Belize, Bielorusko, Bolívia, Brazília, Bulharsko, Burkina Faso, Burundi, Cyprus, Česká republika, Čile, Čína, Dánsko, Dominikánska republika, Ekvádor, El Salvador, Estónsko, Filipíny, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Gruzínsko, Guinea, Guatemala, Holandsko, India, Írsko, Island, Izrael, Juhoafrická republika, Kambodža, Kanada, Kapverdská republika, Kazachstan, Keňa, Kolumbia, Kostarika, Kuba, Lichtenštajnsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Macedónsko, Madagaskar, Maďarsko, Mali, Malta, Maurícius, Mexiko, Moldavsko, Monako, Mongolsko, Nemecko, Nórsko, Nový Zéland, Panama, Paraguaj, Peru, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, San Marino, Seychely, Slovenská republika, Slovinsko, Spojené štáty americké, Srí Lanka, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Thajsko, Togo, Turecko, Uruguaj, Veľká Británia, Venezuela.

POČET AKTUÁLNYCH KONANÍ V ROKU 2010

Tabuľka č. 4

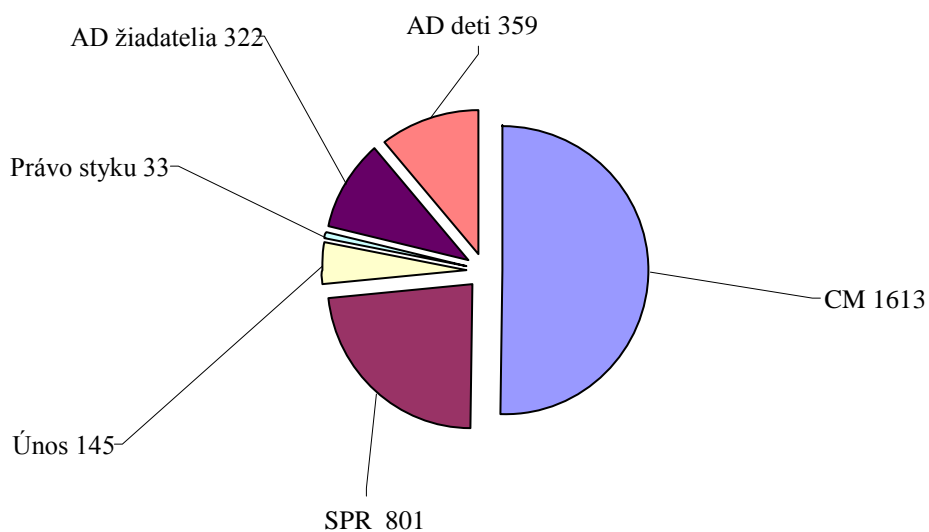
Vymáhanie výživného		Medzinárodné únosy detí		Medzištátne osvojenia		Spolu
CM	SPR	US	Právo styku rodiča s dieťaťom	AD žiadatelia	AD deti	
1 613	801	145	33	322	359	3 273

Agenda CM – podania v rámci konania o uznanie a výkon rozhodnutia vo veciach výživného

Agenda SPR - podania spojené s prípravou dokumentácie vo veciach výživného, s pátraním po pobyte osôb, s poskytovaním sociálnoprávnej pomoci a právneho poradenstva

Agenda US - podania v rámci konania o neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní dieťaťa

Graf č.1

PREHLAD KONANÍ VYMÁHANIA VÝŽIVNÉHO

Tabuľka č. 5

CELKOVÝ POČET KONANÍ CM K 31.12.2010

Štát	Aktuálne		
	Modré	Červené	Spolu
Alžírsko	0	2	2
Austrália	0	5	5
Belgicko	3	1	4
Bosna a Hercegovina	0	4	4
Bulharsko	0	1	1
Cyprus	1	3	4
Česko	275	705	980
Čierna Hora	0	1	1
Dánsko	0	1	1
Francúzsko	2	12	14
Grécko	0	16	16
Holandsko	3	7	10
Chorvátsko	0	13	13
Írsko	0	5	5
Izrael	0	2	2
Kanada	4	4	8
Kosovo	0	4	4
Kuba	0	2	2
Macedónia	0	6	6
Maďarsko	9	32	41
Nemecko	0	82	82
Nórsko	0	1	1
Nový Zéland	0	1	1
Poľsko	36	25	61
Rakúsko	7	66	73
Rumunsko	0	4	4
Slovinsko	0	4	4
Srbsko	1	20	21
Španielsko	0	18	18
Švajčiarsko	2	41	43
Švédsko	2	6	8
Taliansko	0	37	37
Tunis	0	2	2
Turecko	0	4	4
Ukrajina	4	3	7

USA	7	63	70
Veľká Británia	1	52	53
Vietnam	0	1	1
Spolu	357	1256	1613

modré konania - oprávnená osoba má obvyklý pobyt v cudzine

červené konania - oprávnená osoba má obvyklý pobyt na území SR

Tabuľka č. 6

CELKOVÝ POČET KONANÍ SPR K 31.12.2010

Štát	Aktuálne		
	Modré	Červené	Spolu
Angola	0	3	3
Arabské Emiráty	0	2	2
Arménsko	1	0	1
Austrália	0	4	4
Belgicko	1	2	3
Bolívia	0	1	1
Bosna a Hercegovina	0	1	1
Brazília	0	1	1
Bulharsko	0	7	7
Cyprus	0	4	4
Česko	24	207	231
Čierna Hora	0	2	2
Čína	0	1	1
Dánsko	1	2	3
Ekvádor	0	1	1
Fínsko	0	2	2
Francúzsko	0	8	8
Grécko	2	5	7
Guinea	0	1	1
Holandsko	1	8	9
Honduras	0	1	1
Chorvátsko	2	8	10
Írsko	0	22	22
Izrael	0	1	1
Japonsko	0	1	1
Jemen	0	1	1
Jordánsko	0	2	2

Kanada	3	19	22
Kosovo	0	6	6
Kostarika	1	0	1
Kuba	0	4	4
Kuwajt	0	1	1
Libanon	2	0	2
Líbya	0	2	2
Lichteštajnsko	0	1	1
Luxembursko	0	2	2
Macedónia	0	4	4
Madagaskar	0	1	1
Maďarsko	0	18	18
Maroko	0	2	2
Mauretánia	0	1	1
Mexiko	1	0	1
Nemecko	11	47	58
Pakistan	0	2	2
Poľsko	0	9	9
Portugalsko	0	1	1
Rakúsko	4	40	44
Rumunsko	1	3	4
Ruská federácia	1	10	11
Slovensko	0	4	4
Slovinsko	0	2	2
Somálsko	0	1	1
Srbsko	1	19	20
Sýria	0	1	1
Španielsko	0	20	20
Švajčiarsko	2	9	11
Švédsko	2	3	5
Taliansko	1	18	19
Tanzánia	0	1	1
Tunis	0	1	1
Turecko	0	3	3
Ukrajina	0	14	14
USA	4	43	47
Veľká Británia	6	45	51
Venezuela	0	1	1
Vietnam	0	4	4
XY – povinná osoba na neznámom mieste	13	56	69
Spolu	85	716	801

PREHĽAD TRANSFEROVANÝCH PLATIEB VÝŽIVNÉHO ZA ROK 2010

transferované platby výživného z cudziny do SR
(podrobný prehľad tabuľka č. 7) 481 693,00 €

transferované platby výživného zo SR do cudziny
(podrobný prehľad tabuľka č. 8) 72 616,00 €

Spolu: 554 309,00 €

Tabuľka č. 7

Prehľad transferovaných platieb výživného z cudziny do SR za rok 2010

Štát	€
Austrália	833,00
Česko	215 551,00
Francúzsko	3 681,00
Grécko	4 050,00
Holandsko	4 947,00
Chorvátsko	2 939,00
Írsko	5 381,00
Maďarsko	2 725,00
Nemecko	69 218,00
Poľsko	4 167,00
Rakúsko	72 323,00
Taliansko	50,00
Srbsko	3 890,00
Španielsko	2 042,00
Švajčiarsko	16 871,00
Švédsko	131,00
USA	55 833,00
Veľká Británia	17 061,00
CELKOM	481 693,00

Tabuľka č. 8

**Prehľad transferovaných platieb výživného
zo SR do cudziny za rok 2010**

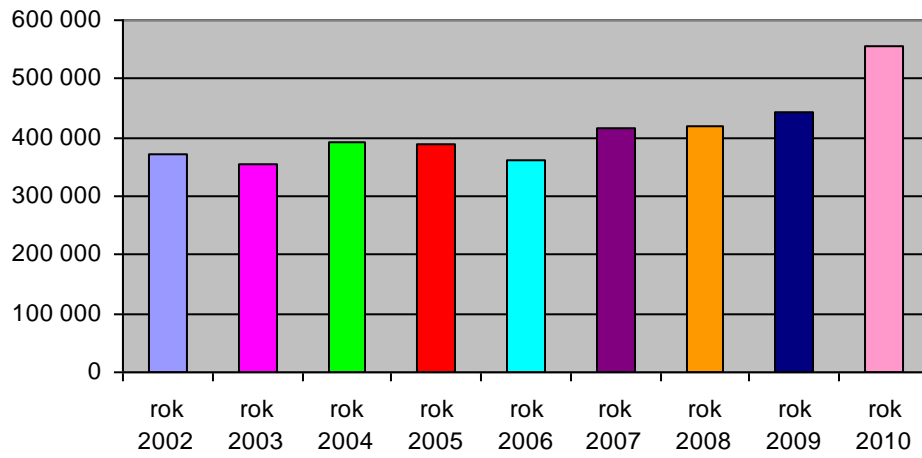
Štát	€
Belgicko	4 800,00
Česko	49 244,00
Francúzsko	797,00
Holandsko	797,00
Kanada	1 220,00
Maďarsko	299,00
Nemecko	660,00
Poľsko	7 110,00
Rakúsko	1 185,00
Švajčiarsko	1 967,00
Ukrajina	888,00
USA	3 649,00
C E L K O M	72 616,00

Tabuľka č. 9

Prehľad transferovaného výživného v rokoch 2002 – 2010

Rok	Suma
2002	11,179 277,-Sk / 371 084,-€
2003	10,682 631,-Sk / 354 598,-€
2004	11,845 753,-Sk / 393 207,-€
2005	11,734 018,- Sk / 389 498,-€
2006	10,891 084,-Sk / 361 518,-€
2007	12,480 246,-Sk / 414 268,-€
2008	12,644 643,-Sk / 419 725,-€
2009	443 023,-€ /13,346 521,-Sk
2010	554 309,-€ /16,699 113,-Sk

Grafické zobrazenie tabuľky č. 9

PREHĽAD KONANÍ MEDZINÁRODNÝCH ÚNOSOV DETÍ

Tabuľka č. 10

CELKOVÝ POČET KONANÍ O NEOPRÁVNENOM PREMIESTNENÍ ALEBO ZADRŽANÍ DIEŤA K 31.12.2010

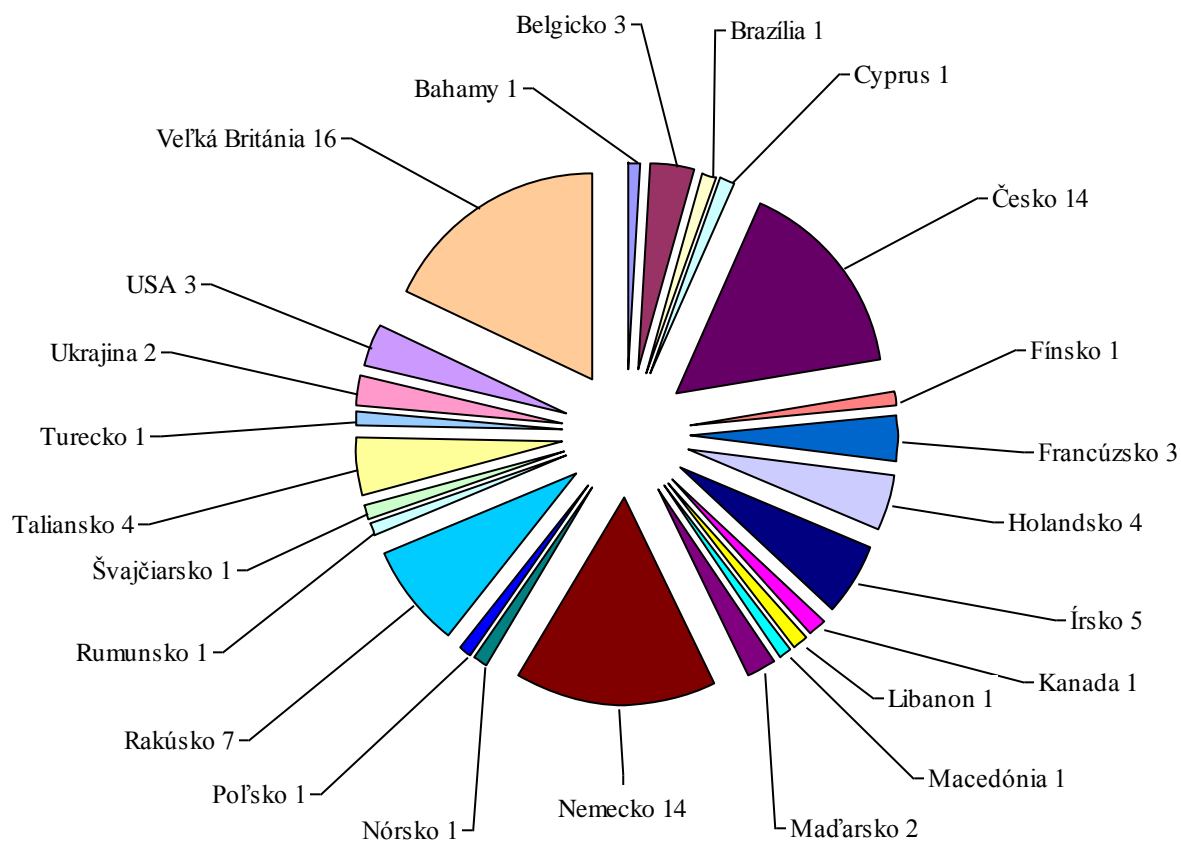
Štát	Aktuálne		
	Modré	Červené	Spolu
Austrália	0	1	1
Bahamy	1	0	1
Belgicko	3	2	5
Brazília	1	0	1
Cyprus	1	1	2
Česko	14	11	25
Fínsko	1	0	1
Francúzsko	3	1	4
Holandsko	4	0	4
Írsko	5	2	7
Kanada	1	0	1
Libanon	1	0	1
Macedónia	1	0	1
Maďarsko	2	2	4
Nemecko	14	4	18
Nórsko	1	2	3
Poľsko	1	1	2
Rakúsko	7	2	9
Rumunsko	1	0	1
Španielsko	0	6	6
Švajčiarsko	1	2	3
Taliansko	4	8	12
Turecko	1	0	1
Ukrajina	2	0	2
USA	3	6	9
Veľká Británia	16	5	21
Spolu	89	56	145

modré konania - dieťa bolo neoprávnene premiestnené zo SR do zmluvného štátu Dohovoru o únosoch - graf. č.3

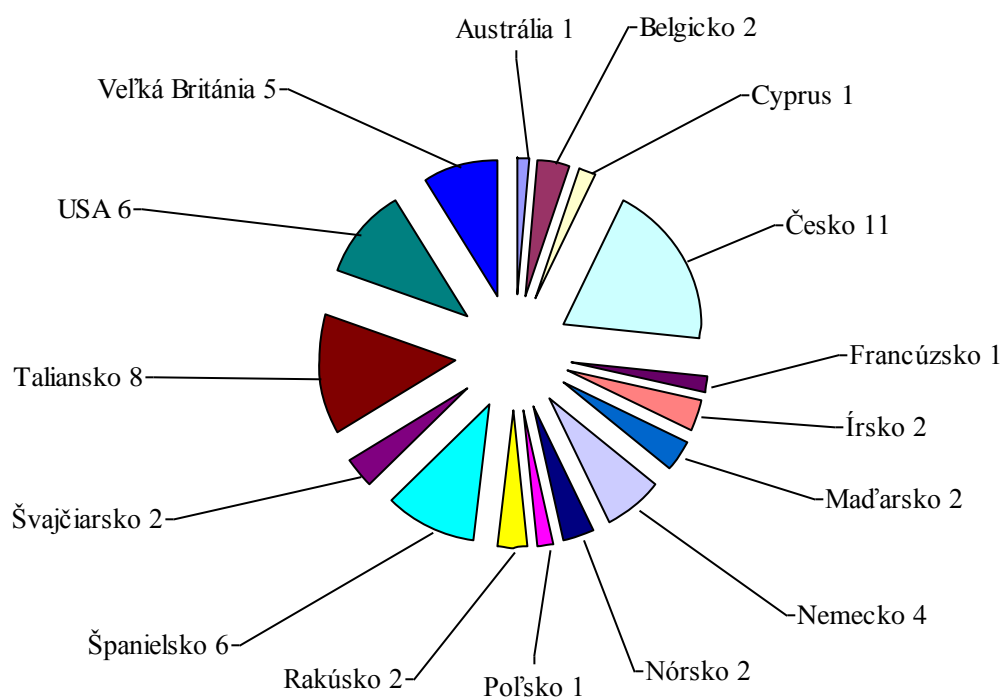
červené konania - dieťa bolo neoprávnene premiestnené zo zmluvného štátu Dohovoru o únosoch do SR – graf č.4

Grafické zobrazenie tabuľky č.10

Grafické zobrazenie tabuľky č. 10

Tabuľka č. 11

Osoba, ktorá neoprávnene premiestnila/zadržala dieťa

	Matka	Otec	Iná osoba	Spolu
zo zmluvného štátu Dohovoru o únosoch do SR	50	6	0	56
zo SR do zmluvného štátu Dohovoru o únosoch	66	23	0	89
Spolu	116	29	0	145

CELKOVÝ POČET KONANÍ O PRÁVE STYKU RODIČA S DIEŤAŤOM K 31.12.2010

Štát	Aktuálne		
	Modré	Červené	Spolu
Austrália	0	1	1
Česko	4	6	10
Grécko	1	0	1
Holandsko	2	0	2
Írsko	1	0	1
Malta	1	0	1
Maďarsko	0	2	2
Nemecko	2	2	4
Poľsko	0	1	1
Rakúsko	4	1	5
Španielsko	1	1	2
Švédsko	1	0	1
Veľká Británia	0	2	2
Spolu	17	16	33

modré konania - žiadateľ zo SR a dieťa má obvyklý pobyt v zmluvnom štáte Dohovoru o únosoch

červené konania - žiadateľ zo zmluvného štátu Dohovoru o únosoch a dieťa má obvyklý pobyt v SR

Osoba, ktorá žiada o úpravu /výkon práva styku s dieťaťom

	Otec	Matka	Iná osoba	Spolu
Dieťa v SR	16	0	0	16
Dieťa v zmluvnom štáte dohovoru o únosoch	15	2	0	17
Spolu	31	2	0	33

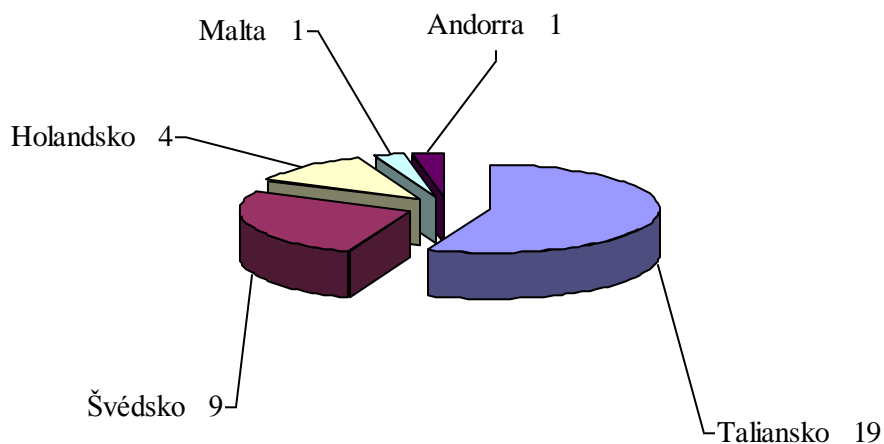
PREHĽAD KONANÍ MEDZIŠTÁTNYCH OSVOJENÍ

Tabuľka č. 14

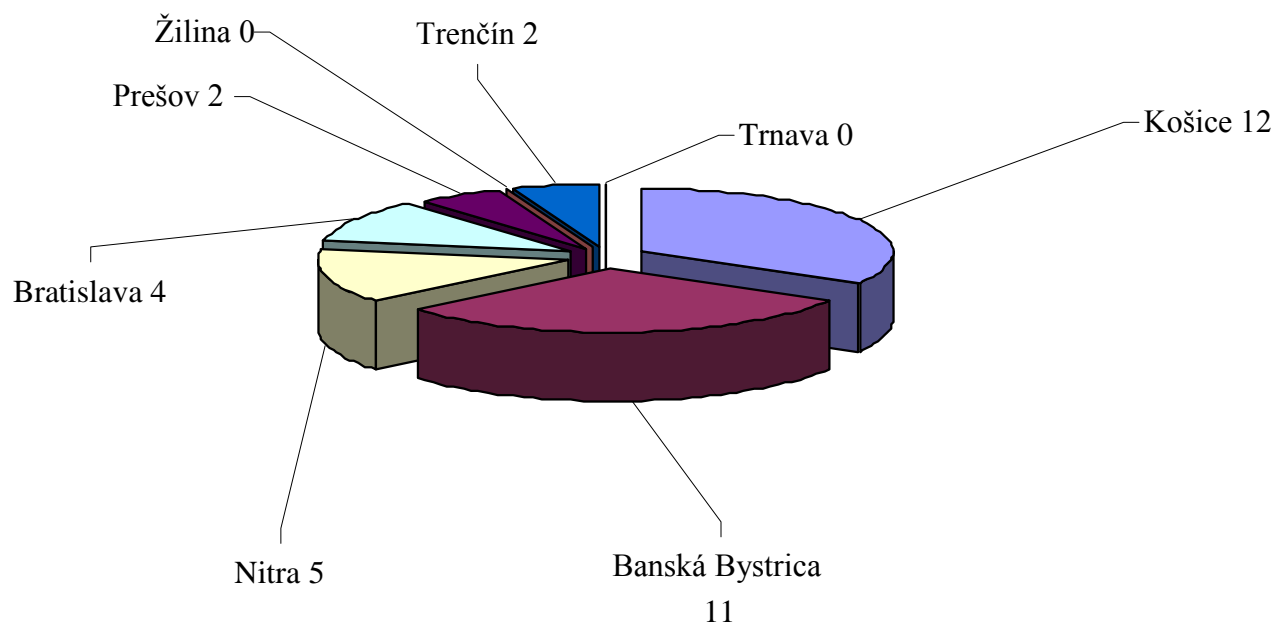
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Počet dokumentácií žiadateľov	120	100	85	41	54	25	44	34
Počet dokumentácií detí	52	60	23	56	101	77	55	36
Počet detí zverených do predosvojiteľskej starostlivosti v cudzine	47	78	41	34	51	51	49	43

Dokumentácie žiadateľov zo zmluvných štátov za rok 2010

Graf č. 5

Dokumentácie detí z určených UPSVAR* za rok 2010

* určený úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

Tabuľka č. 15

Deti zverené do predosvojiteľskej starostlivosti (PS) v cudzine za rok 2010 - podľa veku detí

prijímajúci štát	počet detí zverených do PS	vek detí zverených do PS							
		do 1 roku		1 - 4		5 - 9		nad 10 rokov	
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
Taliansko	20	0	0	8	0	7	2	2	1
Holandsko	11	0	0	7	1	2	1	0	0
Švédsko	11	0	0	8	3	0	0	0	0
Monako	1	0	0	0	1	0	0	0	0
Celkom	43	0	0	23	5	9	3	2	1

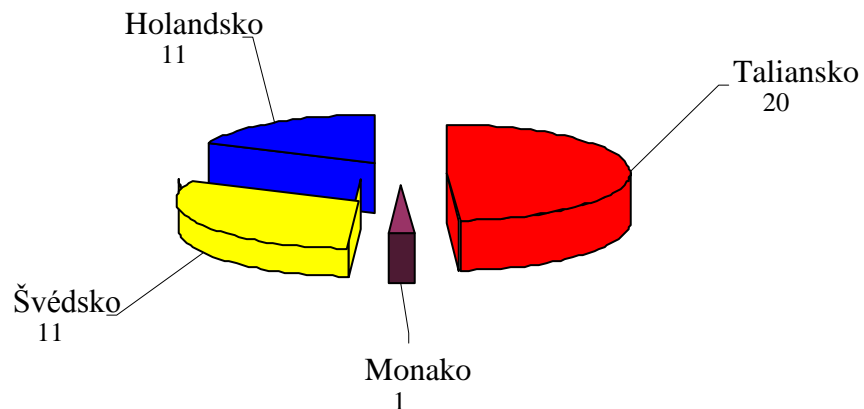
Deti zverené do PS v cudzine za rok 2010 - podľa špecifických potrieb detí*

prijímajúci štát	počet detí zverených do PS v r. 2010	z toho deti so špecifickými potrebami
Taliansko	20	14
Holandsko	11	6
Švédsko	11	7
Monako	1	0
Celkom	43	27

* špecifické potreby - deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími a zdravotnými potrebami, deti staršie ako 6 rokov, súrodenecké skupiny troch a viac detí

Graf č. 7

Grafické zobrazenie tabuľky č. 15
prijímajúce štáty

Grafické zobrazenie tabuľky č. 16

